

Handläggare: Pia Modin
Telefon: 08 508 25 618

Till
Socialnämnden

Långsiktiga villkor för kvinnojourerna och bättre möjligheter för våldsutsatta kvinnor att komma vidare och få en trygg bostad

Motion av Inger Stark (V) och Jackie Nylander (V)

(1 bilaga)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden hänvisar till detta tjänsteutlåtande som svar på rubricerade motion.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

I motionen framhålls vikten av att öka tryggheten för våldsutsatta kvinnor genom att dels förbättra villkoren för kvinnojourerna, dels öka möjligheterna till en trygg bostad efter tiden i skyddat boende. Frågan om skyddat boende för papperslösa kvinnor aktualiseras.

Förvaltningen hänvisar till två nationella utredningar som har i uppdrag att se över och förbättra villkoren för kvinnojourernas skyddade boenden. När det gäller våldsutsatta kvinnor som vistas i landet utan tillstånd anser förvaltningen att lagstiftningen ger stöd för att ge enskilda kvinnor skydd i den akuta situationen. I

budget 2013 för socialnämnden nämns att kvinnor som bott på skyddat boende ska vid behov erbjudas utslusningslägenheter.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till förvaltningen för beredning överlämnat motion (2013:10) om långsiktiga villkor för kvinnojourerna och bättre möjligheter för våldsutsatta kvinnor att komma vidare och få en trygg bostad av Inger Stark (V) och Jackie Nylander (V). Remisstiden sträcker sig till den 2 maj 2013.

Ärendet har även remitterats till stadsdelsnämnderna i Skarpnäck, Spånga-Tensta och Södermalm samt exploateringsnämnden, stadsledningskontoret och bostadsförmedlingen.

Ärendet

I motionen framhålls vikten av att öka tryggheten för våldsutsatta kvinnor genom att dels förbättra villkoren för kvinnojourerna, dels öka möjligheterna till en trygg bostad efter tiden i skyddat boende. Frågan om skyddat boende för papperslösa kvinnor aktualiseras.

Följande åtgärder föreslås.

- Kommunfullmäktige föreslår socialnämnden att öppna ytterligare ett kommunalt kriscentrum för kvinnor i norra Stockholm.
- Att Kriscentrum för kvinnor ges i uppdrag att även ta emot papperslösa kvinnor.
- Att staden skapar ett regelverk för tillsyn och kvalitetssäkring av de jourer som helt eller delvis finansieras av staden.
- Att de ideella jourerna får ekonomiskt stöd av staden för att ta emot papperslösa kvinnor.
- Att staden bör överväga att sluta ramavtal med de kvalitetssäkrade jourerna.
- Att kartlägga stadsdelsnämndernas möjligheter att ge våldsutsatta kvinnor och deras barn det kvalificerade skydd och det kvalitativa stöd de behöver, och vid behov tillskjuta mer resurser.
- Att byggandet av hyresrätt till rimliga hyror utökas väsentligt i Stockholms stad.
- Att socialtjänsten får tillgång till övergångslägenheter för kvinnor som lämnar kvinnojourerna.

- Att staden verkar för ett system av utbyteslägenheter med andra kommuner i länet för de kvinnor som på grund av hotbilden inte kan bo kvar i Stockholms stad respektive i sina andra hemkommuner.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Staten utreder villkoren för skyddade boenden

Förvaltningen hänvisar till två nationella utredningar som har i uppdrag att förtydliga och förbättra villkoren för kvinnojourernas skyddade boenden. Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att göra en samlad analys av insatsen skyddat boende för hotade personer samt ta fram ett vägledande material. I uppdraget ingår att definiera begreppet skyddat boende, frågor om tillståndsplikt samt att genomföra kartläggning av omfattningen och kvaliteten i skyddat boenden i Sverige. Vidare ska ett förslag tas fram till modell för hur insatsen kan kvalitetsutvecklas, följas upp och utvärderas kontinuerligt på nationell nivå. Socialstyrelsens uppdrag ska slutredovisas i september 2013.

Därutöver har den Nationella samordnaren mot relationsvåld i uppdrag att föreslå en modell för hur kvinnojourers verksamhet kan ges en långsiktig och hållbar lösning. Detta uppdrag redovisas senast i samband med slutredovisningen i juni 2014.

Förvaltningens tillsyn av skyddade boenden, ramavtal mm

Motionärerna föreslår att förvaltningen ska sluta ramavtal med de kvalitetssäkrade kvinnojourerna. Idag finns ingen enhetlig definition av vad ”god kvalitet” i skyddade boenden innebär. Kvinnojourernas verksamhet ser mycket olika ut när det gäller bland annat bemanning, personalens kompetens, lokaler och skyddsnivå. Troligtvis kommer kvalitetsbegreppet att tydliggöras i Socialstyrelsens utredning.

Förvaltningen följer årligen upp de kvinnojourer som har bidrag från nämnden genom att titta på bemanning och kompetens, lokaler, skydd och stöd och barnperspektivet.

Stadens medborgare ska få insatser av god och likvärdig kvalitet oavsett var i staden de bor. Förvaltningen medverkar till detta genom att ta fram stadsövergripande

de program mot våld i nära relationer, riktlinjer för socialtjänstens handläggning av denna typ av ärenden samt nätverksträffar med stadsdelsförvaltningarna, dels med närmast ansvariga chefer, dels med handläggarna. Förvaltningen har gjort en översiktlig kartläggning av hur stadsdelsförvaltningarna organiserar arbetet mot våld i nära relationer. En stor del av arbetet har bedrivits och bedrivs fortfarande i projektform med utvecklingsmedel från Länsstyrelsen, från och med 2012 från Socialstyrelsen.

Skydd för våldsutsatta kvinnor som är "papperslösa"

Motionärerna anser att kvinnor som vistas i Sverige utan tillstånd, s.k. papperslösa, ska om de är våldsutsatta kunna få skydd på förvaltningens Kriscentrum för kvinnor. Socialnämnden behandlade i juni 2011 ett ärende om att "även papperslösa kvinnor som är utsatta för mäns våld ska ha rätt till plats på kvinnojour" (dnr 1.6-0043/2011). I detta ärende gjordes en noggrann genomgång av gällande lagstiftning och kommunens ansvar. En kommun har enligt 2 kap. 2 § socialtjänstlagen, SoL, det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver och detta ansvar gäller oavsett varför människor vistas där. Lagstiftningen ger således stöd för att ge enskilda papperslösa kvinnor stöd i den akuta situationen. De verksamheter inom förvaltningen som kommer i kontakt med gruppen papperslösa kvinnor och flickor medverkar till att ge stöd och skydd i den akuta situationen.

Kriscentrum för kvinnor har de senaste åren inte fått någon förfrågan om att ta emot en papperslös kvinna. Det finns dock ideella kvinnojourer som undantagsvis tagit emot en sådan kvinna utan beslut från en socialnämnd.

En ny lag föreslås träda i kraft den 1 juli 2013 som innebär att landstingen ska vara skyldiga att erbjuda vuxna personer som vistas i landet utan tillstånd samma subventionerade hälso- och sjukvård som vuxna asylsökande. Barn som vistas i landet utan tillstånd ska erbjudas samma vård som bosatta och asylsökande barn.

Bostad efter skyddat boende

Det finns behov av permanent tryggt boende för våldsutsatta kvinnor efter tiden i skyddat boenden. Några stadsdelsnämnder har tillgång till lägenheter där kvinnor och barn kan bo under en övergångsperiod. SHIS (Stiftelsen Hotellhem i Stockholm) har enstaka familjelägenheter som stadsdelsförvaltningarna kan hyra för sina klienters räkning.

Som nämns i motionen var 14 procent av de som fick förtur genom Bostadsförmedlingen 2012 våldsutsatta kvinnor. Detta är bra, men förvaltningen vill framhålla att det behövs ännu fler lägenheter för denna målgrupp. I budget 2013 sägs under socialnämnden att kvinnor som bott på skyddat boende ska vid behov erbjudas utslusningslägenheter om de inte kan återvända till sitt ordinarie boende. Förvaltningen undersöker denna fråga.

Det finns exempel på att det i vissa fall kan vara en bra lösning för kvinnan och hennes barn att lämna Stockholm. På vissa orter i Mälardalsregionen är det betydligt enklare att få bostad än i Storstockholmsområdet.

Bilaga

1. Motion av Inger Stark (V) och Jackie Nylander (V) om långsiktiga villkor för kvinnojourerna och bättre möjligheter för våldsutsatta kvinnor att komma vidare och få en trygg bostad